

СХВАЛЕНО

Протокол

педагогічної ради

№1 від 30 серпня 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

директор

КЗ «Витязівський ліцей»

Кетрисанівської сільської ради

Галина ПОДОПРИГОРА

наказ № 61

від «30» серпня 2024 року

Освітня програма на 2024/2025 навчальний рік

Комунальний заклад «Витязівський ліцей»

Кетрисанівської сільської ради

Кропивницького району Кіровоградської області

с. Витязівка
2024

Пояснювальна записка

Комунальний заклад «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради заснований на власності територіальної громади Кетрисанівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області.

У складі Комунального закладу «Витязівський ліцей» функціонує підрозділ підготовча група «Сонечко», мовою освітнього процесу є державна мова.

В 2024/2025 навчальному році в закладі функціонує одинадцять класів.

Освітня програма включає орієнтовну структуру навчального року, навчальні плани на 2024/2025 навчальний рік, за якими працюватиме заклад, освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти, перелік програмного забезпечення.

Освітня програма є наскрізною, розроблена для першого, другого та третього рівнів загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які працюватимуть за цією освітньою програмою.

Розділ I

Загальні відомості

1.1 Призначення закладу та засіб її реалізації

Освітня програма закладу розроблена згідно нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладу освіти:

- Конституція України (ст.53);
- Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;

державні стандарти освіти:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»](#) у редакції Постанови КМУ від 24.07.2019 №688 (зі змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2013 № 607 [«Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»](#);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 [«Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»](#) (зі змінами);

типові освітні програми:

- Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743 [«Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»](#);
- Наказ МОН України від від 19.02.2021 року №235 [«Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»](#) (для 5-7 класів).
- Наказ МОН України від 20. 04.2018 № 405 [«Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»](#) (для 8-9 класів);
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад;
- Статут закладу.

Забезпечення освітньої діяльності закладу в 2024/2025 навчальному році буде здійснюватися на основі принципів: якість, доступність, індивідуальність, академічна доброчесність, партнерство, успішність.

Освітня програма на 2024/2025 н. р. є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти та враховує основні напрямки Стратегії розвитку закладу освіти на **2020-2025 роки**.

Основним засобом реалізації призначення закладу є здійснення освітньої діяльності відповідно до загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

- I ступінь - початкова загальна освіта;
- II ступінь - базова загальна середня освіта;
- III ступінь - повна загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Здобуття загальної середньої освіти у закладі відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» організовується за такими формами:

- інституційна – очна (денна);
- індивідуальна – екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж.

Забезпечення освітнього процесу у закладі під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які унеможливають відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно:

- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 „Деякі питання організації дистанційного навчання“ ;
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти , затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 зі змінами від 15.02.2023 р. № 165)

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

У 2024/2025 навчальному році у закладі є 11 класів, з них:

- 4 класи початкової школи, які працюють за програмою НУШ;
- 5-7 класи – за програмою НУШ;
- 8-9 класи
- 10 клас – історичний профіль (поглиблене вивчення історії);
- 11 клас – історичний профіль (поглиблене вивчення історії).

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, що забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, години якої відведені на запровадження факультативів, що розширюють обрану закладом освіти допрофільну та профільну підготовку, що враховує освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу за 5-денним навчальним тижнем з українською мовою навчання.

Відповідно Закону «Про повну загальну середню освіту», навчальний рік буде тривати 175 навчальних днів. Розпочинається навчальний рік у День знань – 2 вересня 2024 року і закінчується 28 червня 2025 року. Тривалість канікул протягом навчального року становитиме 30 календарних днів.

Навчальний тиждень – 5 днів

Уроки розпочинаються о 8.00. Перерви між уроками по 10 хвилин. Після другого та третього уроку 20 хвилин.

Тривалість уроків:

1 клас - 35 хвилин

2-4 класи – 40 хвилин

5-11 класи 45 хвилин

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 02 вересня 2024 року 27 грудня 2024 року,

II семестр – з 20 січня 2025 року по 30 травня 2025 року

Канікули:

зимові: з 28 грудня по 19 січня 2025 року

весняні: 24 березня по 30 березня 2025 року

(Протокол педагогічної ради ліцею №1 від 30 серпня 2024 року).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», враховуючи інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у 2024/2025 навчальному році викладання навчальних предметів буде здійснюватися за такими навчальними програмами:

- для 1-4-х класів – Типова освітня програма для учнів 1-2 класів та 3- 4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

- 5- 6 класи – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року);
- 7 клас - модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 06.09.2023 р. № 1090
- для 8 -9 класів:
 - навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405; (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);
 - навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;
- для 10 класу :
 - навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408; (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);
 - навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам». Профіль «Історія».
- для 11 класу:
 - навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408; (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);
 - навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам». Профіль «Історія».

Порядок вивчення окремих навчальних предметів

1. Розподіл годин за окремими предметами навчального плану:

У 1-9 класах викладатиметься інтегрований курс «Мистецтво».

У межах галузі «Суспільствознавство» у 6-му - інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

У 5- 6 класах викладається «Математика», у 7-11 класах «Алгебра» та «Геометрія».

У 10-11 класах вивчаються предмети «Біологія і екологія» та «Фізика і астрономія»

У 10- 11 класі з вибірково- обов'язкових предметів обрано два предмети :

10 клас – «Технології » - 1 година, «Інформатика» - 2 години

11 клас – «Технології » - 2 години, «Інформатика» - 1 година

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Англійська мова 5 клас 3, 5 години –4/3

Англійська мова 6 клас 3, 5 години – 3/4

Зарубіжна література 5 клас 1,5 години –2/1

Зарубіжна література 6 клас 1,5 години – 2/1

Географія 9 клас 1,5 години – 2/1

Географія 10 клас 1,5 години – 1/2

Історія України 8 клас 1,5 години – 2/1

Історія України 9 клас 1,5 години –1/2

Інформатика 5 клас 1,5 години – 1/2

Інформатика 6 клас 1,5 години - 2/1

Хімія 10 клас 1,5 години -1/2

Розділ II

Освітня програма та її обґрунтування

2.1 І ступінь навчання (початкова освіта)

2.1.1 Нова українська школа (НУШ)

Освітня програма початкової освіти (далі освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма, розроблена відповідно до Закону України “Про освіту”, закону України «Про повну загальну середню освіту» та Державного стандарту початкової освіти для 1-4 класів – Типова освітня програма для учнів 1-2 класів та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Загальний обсяг навчального навантаження:

- для 1 класу - 805 годин/навчальний рік
- для 2 класу – 875 годин/навчальний рік
- для 3 класу – 910 годин/навчальний рік
- для 4 класу – 910 годин/навчальний рік

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

У програмі визначено вимоги доконкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Очікувані результати навчання здобувачі в освіті.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**:

-читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, прийматирішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття освіти за інших умов

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична,

Технологічна

Інформатична

Природнича

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська і історична

Мистецька

Фізкультурна

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 1-4 класів (додаток 1).

**Навчальний план початкової школи
КЗ «Витязівський ліцей»
на 2024/2025 навчальний рік**

1-2 класи – за Типовою освітньою програмою для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 №1272, наказ МОН України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 12.08.2022 №743-22.

3-4 класи -за Типовою освітньою програмою для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, затверджена наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019 №1273, наказ МОН України «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 12.08.2022 №743-22.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти	7	-	-		7
	Українська мова. Читання.	-	7	-	-	7
	Українська мова. Літературне читання	-	-	7	7	14
	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Природнича, громадянська й історична, технологічна, соціальна, здоров'язбережувальна.	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2	8
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		22	24	25	25	96

Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
5	Інноваційність	Відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
6	Екологічна компетентність	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8	Навчання впродовж життя	Опанування уміннями і навичками , необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9	Громадянські та соціальні компетентності	Навчання ідеям демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11	Підприємливість та фінансова грамотність,	Ініціативність , готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів відбувається шляхом: формувального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості; підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання, визначеними Типовою освітньою програмою.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти

Оцінювання здобувачів початкової освіти здійснюється вербальною оцінкою згідно методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813.

Навчальні досягнення учнів у 1–4-му класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання вчитель/ учителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним / нею конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові слова тощо), таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу (напр., за два місяці). Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;

аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;

самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;

оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;

застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

Результати формувального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог

2.2 II ступінь навчання (базова середня освіта)

2.2.1 Нова українська школа (5-7 класи)

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) для 5-9 класу Нової української школи розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235 (зі змінами від 09.08.2024 року № 1120)

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Загальний обсяг навчального навантаження розписано в додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

Детальний розподіл годин розглядався на засіданні педагогічної ради № 1 від 30.08.2024 року. Резерв навчальних годин розподілявся між обов'язковими для вивчення освітніми компонентами

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня

освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 5-7 класів (додаток 2).

Додаток 2

Навчальний план КЗ «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради на 2024/2025 навчальний рік

5 клас

За Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 19 лютого 2021 року №235, в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 (відповідно до додатку 1,3)

Назва освітньої галузі	Інтегровані курси	Навчальні предмети	Мінімальна кількість годин	Розподіл годин	Всього
Мовно-літературна Іншомовна		Українська мова	4	1	5
		Українська література	1,5	0,5	2
		Зарубіжна література	1	0,5	1,5
		Англійська мова	3,5		3,5
Математична	Математика		4	1	5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»		1,5	0,5	2

Соціальна і здоров'язбереж.	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбер.освітньої галузі	«Здоров'я, безпека та добробут»	1		1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історія та громадянська освіта		1	1	2
Інформатична		Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна		Технології	1	1	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»		1	1	2
Фізична культура		Фізична культура	3		3
Міжгалузеві інтегровані курси					
Суспільна і здоров'язбереж.	Курси соціального, емоційного та етичного спрямування	«Вчимося жити разом»		0,5	0,5
Всього годин			23,5	7,5	31

Навчальний план
КЗ «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради
на 2024/2025 навчальний рік
6 клас

За Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 19 лютого 2021 року №235, в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 (відповідно до додатку 1,3)

Назва освітньої галузі	Інтегровані курси	Навчальні предмети	Мінімальна кількість годин	Розподіл годин	Всього
Мовно-літературна Іншомовна		Українська мова	4	1	5
		Українська література	1,5	0,5	2
		Зарубіжна література	1	0,5	1,5
		Англійська мова	3,5		3,5
Математична	Математика		4	1	5
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі «Пізнаємо природу»		1	1	2
		Географія	1	1	2

Соціальна і здоров'язбереж.	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбер.освітньої галузі	«Здоров'я, безпека та добробут»	1		1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії		1	1,5	2,5
		Громадянська освіта	0,5		0,5
Інформатична		Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна		Технології	1	1	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»		1	1	2
Фізична культура		Фізична культура	3		3
Міжгалузеві інтегровані курси					
Суспільна і здоров'язбереж.	Курси соціального, емоційного та етичного спрямування	«Вчимося жити разом»		0,5	0,5
Всього годин			24,5	9,5	34

Навчальний план
КЗ «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради
на 2024/2025 навчальний рік

7 клас

За Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 19 лютого 2021 року №235, в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 (відповідно до додатку 1,3)

Назва освітньої галузі	Інтегровані курси	Навчальні предмети	Мінімальна кількість годин	Розподіл годин	Всього
Мовно-літературна Іншомовна		Українська мова	3	1	4
		Українська література	1,5	0,5	2
		Зарубіжна література	1	0,5	1,5
		Англійська мова	3,5		3,5
Математична		Алгебра	2,5	0,5	3
		Геометрія	1,5	0,5	2
Природнича		Біологія	2		2

		Географія	2		2
		Хімія	1		1
		Фізика	2		2
Соціальна і здоров'язбереж.	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбер.освітньої галузі	«Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,5	1,5
Громадянська та історична		Історія України	0,5	1	1,5
		Громадянська освіта	0,5		0,5
		Всесвітня історія	0,5	0,5	1
Інформатична		Інформатика	1	0,5	1,5
Технологічна		Технології	1		1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»		1	1	2
Фізична культура		Фізична культура	3		3
Всього годин			28,5	6,5	35

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів. Зміст освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна» реалізується в цьому навчальному році в закладі через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут». Навчальний предмет «Вчимося жити разом» вивчається в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».

У 2024/2025 навчальному році учні 5-6 класів будуть навчатися за **наступними модельними програмами:**

5-6	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В.П., Січка С.І.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 №1031
5-6	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795

		закладів загальної середньої освіти (Редько В. Г., Шаленко О. П.)	
5-6	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О.,)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 №1031
5	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» (авт. Бурлака О. В. Власова Н. С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698
6	Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія» 6 клас (інтегрований курс (авт. Піскарьова І. О., Бурлака О. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Істер О.С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти Терещук А. І., Абрамова О. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та інші)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пономаренко В. С., Воронцова Т. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
6	Географія	Модельна навчальна програма «Географія» (авт. Запотоцький С.П. та інші.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795

5-6	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.І.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
5-6	Вчимося жити разом	Модельна навчальна програма «Вчимося жити разом. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до нормативно-правових документів:

-Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17)

-Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 №762 (у редакції Міністерства освіти і науки України №621 від 08.05.2019 № 268 від 01.03.2021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369

- наказу МОН № 1093 від 02 серпня 2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

-рішення педради №1 від 30.08.2024.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання.

У 2024/2025 навчальному році учні 7 класу будуть навчатися за наступними модельними програмами:

7-9	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В.,	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
7-9	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
7-9	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (Редько В. Г., Шаленко О. П.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
7-9	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної	Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 №1226

		середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О.,)	
7-9	Історія України	Модельна навчальна програма «Історії України» (авт. Бурлака О. В, Желіба О. В)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
7-9	Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія» (авт. Щупак І. Я., Посулько А. С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
7-9	Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 №1090
7-9	Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Істер О.С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
7-9	Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Істер О.С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
7-9	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кременський Б. Г.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
7-9	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Ходзицька І. Ю.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
7-9	Інформатика	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І. та інші)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
7-9	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В. Пономаренко В. С., Воронцова Т. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
7-9	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є.В..)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
6-9	Географія	Модельна навчальна програма «Географія 6-9 клас» (авт. Запотоцький С.П. та інші.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 .04.2022 №795

7-9	Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г...)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090
7-9	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія» (авт. Лашевська Г. А.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001

Опис форм організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Опис інструментарію оцінювання

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначених державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів / інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента, зокрема курсів за вибором. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
 - цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі); практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).
- У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 7 класу здійснюється відповідно до нормативно-правових документів:

- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17)
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 №762 (у редакції Міністерства освіти і науки України №621 від 08.05.2019 № 268 від 01.03.2021, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369
- наказу МОН № 1093 від 02 серпня 2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне (не поурочне) та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання.

2.2.2 Базова загальна середня освіта (8-9 класи)

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)

для 8 класу – 1137,5 годин/навчальний рік,
для 9 класу – 1190 годин/навчальний рік.

Таблиця 1

до Типової освітньої програми

Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8	9
Мова і література	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1

	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	33+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 8-9 класу (додаток 3).

Навчальний план
КЗ «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради
на 2024/2025 навчальний рік
(8-9 класи)

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)
 Таблиця 1 до Типової освітньої програми

Навчальні предмети	Класи		Разом
	8	9	
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Англійська мова	3	3	6
Зарубіжна література	2	2	4
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Правознавство	-	1	1
Алгебра	2	2	4
Геометрія	2	2	4
Біологія	2	2	4
Географія	2	1,5	3,5
Фізика	2	3	5
Хімія	2	2	4
Мистецтво	1	1	2
Трудове навчання	1	1	2
Інформатика	2	2	4
Основи здоров'я	1	1	2
Фізична культура	3	3	6
ВСЬОГО:	31,5	33	64,5

**У 2024/2025 навчальному році учні 8-9 класів будуть навчатися за
наступними програмами:**

Клас	Предмет	Програма	Затверджено
8-9	Українська мова	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Українська література	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Англійська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня	Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407 наказ МОН України від 03.08.2022 №698 (зі змінами)
8-9	Історія України	«Історія України. 5–9 класи»	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407, зі змінами наказ МОН України від 21.02.2019 № 236
8-9	Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7–9 класи»	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407, наказ МОН України від 03.08.2022 №698(зміни)
8-9	Музичне мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи. (оновлена) Масол, Коваленко та інші	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Образотворче мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи. (оновлена) Масол, Коваленко та інші	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Алгебра	Математика. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Геометрія	Математика. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Біологія	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: Географія. 6-9 класи.	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: Фізика. 7-9 класи.(оновлена)	Наказ МОН України від 07. 06. 2017 р № 804
8-9	Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи (оновлена)	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
8-9	Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. (оновлена)	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Інформатика	Інформатика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи	наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407
8-9	Основи здоров'я	Основи здоров'я 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	наказ МОН України від 07. 06.2017 № 804
8-9	Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 7–9 класи. (Автори Круцевич Т.Ю., Галенко Л.А., Дерев'янко В.В. та інші)	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
8-9	Мистецтво	Мистецтво. 5-9 класи. Навчальна програма для ЗНЗ.	Наказ МОН України від 23. 10. 2017 р№ 1407.
9	Основи правознавства	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 Наказ МОН від 03.08.2022 №698(зміни)

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Зміст освітньої галузі «Мистецтво» реалізовується в цьому навчальному році в ліцеї через інтегрований курс «Мистецтво».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за

		допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.

			Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	i	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	i	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність самовираження сфері культури	i у	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя		Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.

		Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Форми оцінювання здобувачів освіти

Навчальні досягнення учнів у закладі оцінюють відповідно до вимог законодавства:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Навчальні досягнення здобувачів освіти 8-9-х класів оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

У 8-9 класах здійснюється поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється у таких формах: усній (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмовій (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування); цифровій (тести в електронному форматі); графічній (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами); практичній (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів).

Обов'язковому оцінюванню підлягають результати навчання учнів з предметів (інтегрованих курсів) інваріантного складника навчального плану.

Основні види оцінювання здобувачів освіти — поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної

підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369.

Для відстеження результатів навчання учнів у закладі проводиться:

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, скласти план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і

науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621, від 01.03.2021 №268), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності. Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

2.3 III ступінь навчання (повна середня освіта)

Освітня програма повної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408(у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)).

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – 1295 годин/навчальний рік,
- для 11-х класів – 1295 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальний план
КЗ «Витязівський ліцей» Кетрисанівської сільської ради
На 2024/2025 навчальний рік
(10-11 класи)

- для 10 класу- Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408. Профіль «Історичний»
- для 11 класу- Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408. Профіль «Історичний»

Навчальні предмети	Класи		Разом
	10	11	
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Англійська мова	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Історія України	3	3	6
Всесвітня історія	3	3	6
Громадянська освіта	2	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	6
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика	3	3	6
Астрономія	-	1	1
Хімія	1,5	2	3,5
Технології	1	2	3
Інформатика	2	1	3
Захист України	1,5	1,5	3

Фізична культура	3	3	6
ВСЬОГО:	33,5	32,5	66

Навчальний план закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408;
Історичний профіль.

Відповідно наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» обрано два предмети з освітньої галузі «Технології»: інформатика – 1,5 години, технології – 1,5 години

Навчальний план для 10-11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, передбачає години на факультативи.

Перелік навчальних програм для 10-11 класів			
10	Українська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.
11	Українська мова	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література: 10–11 класи. – Рівень стандарту / Мовчан Р. В., Молочко С. Р., Дроздовський Д. І., Коваленко Л. Т., Фасоля А. М., Цимбалюк В. І. https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.
10	Українська література	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.
11	Українська література	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література: 10–11 класи. – Рівень стандарту / Мовчан Р. В., Молочко С. Р., Дроздовський Д. І., Коваленко Л. Т., Фасоля А. М., Цимбалюк В. І. (.): https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.
10-11	Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Зарубіжна література 10-11 класи	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, зі змінами від 13.06.2022
10-11	Англійська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	Наказ МОН від 20.04.2018 № 407 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493)

10-11	Історія України	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, зі змінами наказ МОН від 21.02.2019 № 236, наказ МОН від 03.08.2022 №698
10-11	Всесвітня історія	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, зі змінами наказ МОН від 21.02.2019 № 236 наказ МОН від 03.08.2022 №698
10-11	Громадянська освіта	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня	наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 Наказ МОН від 03.08.2022 №698(зміни)
10-11	Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Математика 5-11 класи (Профіль «Математика»)	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Математика 7-11 класи (Профіль «Математика»)	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Біологія і екологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, Біологія і екологія 10-11 класи.	Програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
10-11	Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Географія 10-11 класи (Рівень стандарту)	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Фізика	Навчальна програма авторського колективу під керівництвом Ляшенка О.І. для загальноосвітніх навчальних закладів Фізика.10-11 класи.	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
10-11	Хімія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Хімія 10-11 класи (Рівень стандарту)	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Технології	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Технології» 10-11 класи	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Інформатика	Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
10-11	Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи.(Автори Єрмолова В.М., Дерев'яно В.В. та інші)	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
10-11	Захист України	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Захист України. 10-11 класи	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407 Наказ МОН від 03.08.2022 № 698

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№63/ п	Ключові компетентності	Компоненти
7	Спілкування державною	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти,

		пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
8	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
9	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності і	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в

		команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку

	бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної

культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні

завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Форми оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareestrowano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 11 travnya 2011 r. za № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, скласти план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Розділ III

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти, крім названих компонентів, включає:

- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти (здійснюється щороку в аналізі річного плану закладу. Можна ознайомитись на сайті закладу
- моніторинг якості освіти.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління закладом освіти;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності.